

Kitap İncelemesi

Özdemir AKMUT, Ramazan AKTAŞ ve H. Soner BİLAY (1999). Öngörü Teknikleri ve Finans Uygulamaları, (Ankara: A.Ü. Siyasal Bilgiler Fakültesi Yayını No: 584, V + 272 s.)

Finansal piyasalarda işlem yapan tüm piyasa katılımcıları gelecek ile ilgili öngörüler yapmak durumundadırlar. Yapılan öngörülerin başarı oranı alınan kararların beklenen sonuçları vermesi olasılığını doğrudan etkilemektedir. Bu nedenle öngörüde bulunacak olan piyasa katılımcılarının iyi geliştirilmiş modellere, güvenilir verilere ve bunları test edebilecekleri araçlara ihtiyaçları vardır.

Yazarlar bu çalışmada ilk olarak öngörüde bulunmanın finansal yönetim açısından önemini tartışmışlardır. Sistematik yönetime verilen önemin artmasıyla birlikte öngörü ve öngörüde bulunmanın önemi de artmaktadır. Bütün karar verme durumları için geçerli olan tek bir öngörü yöntemi olmamakla beraber tüm öngörülerde ortak olan yönler vardır: Zaman boyutu, belirsizlik ve kullanılan verilerin içerdiği bilgiler. Bu konular kitapta kısaca tartışıldıktan sonra öngörü teknikleri anlatılmıştır.

İkinci bölümde öngörü modellerinde kullanılacak olan veri yapısının nasıl belirlenmesi gerektiği anlatılmıştır. Bu çerçevede veri türleri tanımlanmış, veri yapısını belirleyen varyans, kovaryans, korelasyon matrisi, otokorelasyon gibi istatistiksel özellikler tanımlanmıştır.

Düzeltilme teknikleriyle öngörü modellerinin anlatıldığı üçüncü ve klasik ayrıştırma tekniğinin kullanıldığı dördüncü bölümlerin sonunda Microsoft Exel programı kullanılarak İMKB endeksi tahmin edilmiş ve bu yöntemlerin nasıl kullanılabileceği uygulamalı olarak gösterilmiştir.

Basit regresyon yöntemi beşinci, çoklu regresyon yöntemi altıncı ve iki aşamalı regresyon yöntemi yedinci ve zaman serisi yöntemi sekizinci bölümlerde anlatılmıştır.

Kitabın okuyucuya sunduğu en önemli katkı, öngörüde kullanılan her tekniğin bilgisayarlar yardımıyla nasıl uygulanabileceğinin ayrıntılı olarak anlatılmasıdır.

Yaygın olarak kullanılan öngörü tekniklerini kolaylıkla uygulayabilen bilgisayar yazılımlarına her ortamda kolayca erişebilmek mümkündür. Bu programlardan bazıları şunlardır: SPSS, Eviews, SAS vb. Kullanımı oldukça kolay olan bu programların yapılan işlemler sonucunda ortaya çıkardıkları sonuçların iyi anlaşılabilmesi ve doğru kullanılması gerekmektedir.

Bu kitapta Microsoft Excel programının yanında, daha gelişmiş tekniklerin kolayca uygulanabildiği SPSS programı kullanılarak ortaya çıkan sonuçların nasıl analiz edilmesi ve yorumlanması gerektiği ayrıntılı olarak örneklerle gösterilmiştir.

Öngörü tekniklerini kullanmak ihtiyacı duyanların çok rahatlıkla başvurabileceği bu kitap bu tekniklerin finans alanında nasıl kullanılabileceğini de göstererek bu konuda önemli bir boşluğu doldurmaktadır.

Yrd. Doç. Dr. Yalçın Karatepe, Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi İşletme Bölümü.